

Ügyszám: NAIH/2017/4387/2/J
Ügyintéző: dr. Urbán Szilvia
Hivatkozási szám: NGM/24962/2017.
Előadó: dr. Papp Zsófia

Gondos Judit közigazgatási államtitkár úrnő részére

Nemzetgazdasági Minisztérium

Budapest
Honvéd u. 13
1055

Tisztelt Közigazgatási Államtitkár Úrnő!

A játékkaszinót, kártyatermet működtetők, távszerencsejátéknak nem minősülő fogadást, távszerencsejátékot és online kaszinójátékot szervezők részére a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény¹ végrehajtásának, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény szerinti szűrőrendszer kidolgozásának és működtetése minimumkövetelményeinek részletes szabályairól szóló NGM rendelet tervezet (a továbbiakban: Tervezet) áttekintettem és az alábbi észrevételeket teszem.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 5. §-ának főszabálya szerint személyes adat² akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárult, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli. Kötelező adatkezelés esetén a kezelendő adatok fajtáit, az adatkezelés célját és feltételeit, az adatok megismerhetőségét, az adatkezelés időtartamát, valamint az adatkezelő személyét az adatkezelést elrendelő törvény, illetve önkormányzati rendelet határozza meg.

1. Az Infotv. 3. § 2. pontja alapján személyes adat a hang, az arckép, valamint a kép- és hangfelvétel is.

A Tervezet szerint az auditált elektronikus hírközlő eszköz útján végzett ügyfél-átvilágítás a Pmt. 7. § (2) bekezdésében meghatározott adatkörnél bővebb személyes adatkör kezelését eredményezi. A Tervezet 13. § (3) bekezdése szerint ugyanis az ügyfél-átvilágítás során a szolgáltató az ügyfél hozzájárulásával kép és hangfelvételt is készít. A normaszövegből és a hozzá fűzött indokolásból viszont megállapítható, hogy az ügyfél-átvilágítás végrehajtásának feltétele az egyidejű kép- és hangfelvétel készítés, tehát valójában ebben az esetben is kötelező adatkezelésről van szó.

¹ a továbbiakban: Pmt.

² Az Infotv. 3. § 2. pontja szerint: „személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés”.

A hozzájárulás az Infotv. 3. § 7. pontja szerinti meghatározás alapján akkor tekinthető megadottnak, ha az önkéntes elhatározáson, valamint megfelelő tájékoztatáson alapul, határozott, félreérthetetlen, továbbá azt az érintett előzetesen adta meg, vagyis ha valódi választási lehetőség áll az érintett rendelkezésére és megfelelően tájékoztatják az adatkezelés céljáról, jogalapjáról és annak körülményeiről.

Ebben az esetben azonban a tényleges választási lehetőség hiánya miatt nem lenne biztosítható a hozzájárulás önkéntessége. Így a hozzájárulásra alapozott adatkezelési gyakorlat ellentétes lenne az Infotv. 3 § 7. pontjával, mert nem jönne létre érvényes hozzájáruláson alapuló adatkezelés.

A leírtakra tekintettel az Infotv. 5. § (3) bekezdésében előírt követelmények érvényre juttatása érdekében indokolt lenne, ha a szolgáltatók által kötelezően kezelendő/rögzítendő adatok kezelésére a szolgáltatók nem rendeleti szinten, hanem a Pmt. módosítása révén kapnának felhatalmazást.

2. A Tervezet 13. § (1) bekezdésének rendelkezései szerint *„...az auditált elektronikus hírközlő eszköz útján történő ügyfél-átvilágítás alkalmazása esetén az auditált elektronikus hírközlőnek a 12. §-ban foglalt rendelkezéseknek történő megfelelésen túl biztosítania kell, hogy a szolgáltató a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány adatainak ellenőrzése során kép- és hangfelvételt, valamint képernyőképeket készíthessen az okmány elő- és hátlapjáról, a magyar állampolgárok lakcímet igazoló hatósági igazolványának előlapjáról, valamint az azonosítandó személyről...”*

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.) 13. § (2) bekezdése szerint *„a személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvány tartalmazza a polgár természetes személyazonosító adatait, lakcímét - a (2a) bekezdésben meghatározott eltéréssel -, személyi azonosítóját, az okmány azonosítóját, valamint tájékoztatás céljából a 14. életévét be nem töltött kiskorú esetén - a törvényes képviselő kérelemére - a kiskorú törvényes képviselőinek nevét és a kiállítás időpontja szerinti telefonszámát.”*

A személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvány (a továbbiakban: lakcímgazolvány) kártya formátumú hatósági igazolvány, melynek két oldala külön-külön tartalmazza a polgár személyi azonosítóját, valamint természetes személyazonosító adatait és a lakcímét.

A lakcímgazolványról készített képernyőkép a Pmt. 7. § (2)³ bekezdésében meghatározott adatkörön túli, személyes adatok gyűjtését eredményezhetné, melynek kezelésére a szolgáltatónak nincs törvényi felhatalmazása. A törvényi felhatalmazásnál bővebb adatkör kezeléséhez az érintettek hozzájárulása szükséges.

³ (2) A szolgáltató az azonosítás során az alábbi adatokat köteles rögzíteni:

- a) természetes személy
- aa) családi és utónevét,
- ab) születési családi és utónevét,
- ac) állampolgárságát,
- ad) születési helyét, idejét,
- ae) anyja születési nevét,
- af) lakcímét, ennek hiányában tartózkodási helyét,
- ag) azonosító okmányának típusát és számát;

A Hatóság véleménye szerint a Tervezetben pontosan meg kellene határozni, hogy a lakcímgazolvány mely oldaláról készül képfelvétel.

Lakcímgazolvánnyal a magyar állampolgárokon kívül az Nytv.⁴ hatály alá tartozó polgárok is rendelkeznek.

Fentiekre tekintettel a Hatóság szövegszerű javaslata: „a lakcímet igazoló hatósági igazolvány személyazonosító adatokat és a lakcímet tartalmazó oldaláról”

3. A Pmt. rendelkezései az azonosító okmány típusának, számának rögzítésére, érvényességi idejének ellenőrzésére, valamint az okmány másolására adnak felhatalmazást.

A Tervezet 13. § 4. bekezdés c) pontjában foglalt, a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány biztonsági elemeire és az adatsorok felismerhetőségére és rögzíthetőségére vonatkozó rendelkezése túlterjeszkedik a Pmt. rendelkezésein. A Pmt. rendelkezései ugyanis az okmányok másolására adnak felhatalmazást, mely másolatok értelemszerűen tartalmazzák a Tervezetben megjelölt biztonsági elemeket és adatsorokat is.

Tisztázandó a biztonsági elemek és az adatsorok rögzítésének módja, továbbá ezen többlet-adatkezelés célja is, hiszen az ügyfél-átvilágításról kép- és hangfelvétel készül.

4. Az Nytv. 29. § (12) bekezdése értelmében „A polgár a személyazonosságát a személyazonosító igazolványon túl az érvényes útlevelemel vagy kártyaformátumú vezetői engedéllyel igazolhatja.”

Az Nytv. 29. § (14) bekezdése értelmében az magyar állampolgár, akinek van útlevele, nem kötelezhető személyazonosító igazolvány kiváltására.

A Pmt. 3. § 32. pontja szerint: személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány: személyazonosító igazolvány, útlevel, valamint kártya formátumú vezetői engedély.

A Tervezet azonban a fenti törvényi rendelkezések ellenére az útlevelet nem fogadja el személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványként, mert 13. § (7) bekezdés csak a kártyaformátumú személyazonosító igazolványról és a vezetői engedélyről rendelkezik.

A Tervezetet a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánossága szempontjából egyebekben nem kifogásolom.

⁴ 4. § (1) A törvény hatálya alá tartoznak:

a) Magyarország területén élő magyar állampolgárok, a bevándorolt és - azon nem Magyarországon élő külföldi, valamint a házastársa és eltartott leszármazója, valamint eltartott szülője kivételével, aki számára az idegenrendészeti hatóság a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 35/A. § (1) bekezdése alapján adott ki nemzeti letelepedési engedélyt - a letelepedett jogállású, valamint a menekültként vagy oltalmazottként elismert személyek,

b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személyek (a továbbiakban: a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy), amennyiben a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogukat Magyarország területén gyakorolják,

c) a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény 4. § (3) és (3a) bekezdése vagy 5. §-a alapján honosított vagy visszahonosított külföldön élő polgárok; és

d) - e törvényben meghatározott esetekben - a külföldön élő magyar állampolgárok.

Kérem a fenti észrevételek megfontolását, figyelembe vételét és a szükséges intézkedések megtételét.

Budapest, 2017. szeptember „06.”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár